

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASINING 15
MODDASI FUQAROLAR ATROF-MUHITGA EHTIYOT KORONA
MUNOSABATDA BO‘LISHGA MAJBURDIRLAR**

Tolibjonov Azimjon Mirabzal o‘g‘li

M.S.Vosiqova

Qonun Ustuvorligi – Adolatli Jamiyatning Asosi

Kirish:Har qanday demokratik va huquqiy davlatning eng muhim belgilaridan biri – qonun ustuvorligidir. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 15-moddasi aynan shu prinsipni kafolatlaydi:

“O‘zbekiston Respublikasida Konstitutsiya va qonunlarning ustunligi tan olinadi. Davlat va uning organlari, mansabdor shaxslar, jamoat birlashmalari va fuqarolar ularga rioya qilishga majbur.”

Bu modda mamlakatda barqarorlikni ta’minlash, inson huquqlarini himoya qilish va davlat boshqaruvida qonunlarning ustuvorligini mustahkamlash uchun muhim ahamiyatga ega.

Kalit so‘zlar

- *Qonun ustuvorligi*
- *Huquqiy davlat*
- *Adolat*
- *Majburiyat*
- *Demokratiya*
- *Konstitutsiya*
- *Davlat organlari*

Annotatsiya:Ushbu maqolada O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 15-moddasi tahlil qilinadi. Qonun ustuvorligining davlat boshqaruvidagi ahamiyati, uning ijtimoiy hayotdagi o‘rni va fuqarolar uchun qanday kafolatlar yaratishi yoritiladi. Shuningdek, mazkur modda demokratiya va adolatni ta’minlashda qanday rol o‘ynashi tahlil qilinadi.

15-moddani ahamiyati va tahlili

1. Qonun ustuvorligi – huquqiy davlat asosi

Huquqiy davlat konsepsiyasiga ko'ra, hech kim qonundan ustun bo'lishi mumkin emas. Bu nafaqat fuqarolarga, balki davlatning o'ziga ham tegishlidir. 15-modda davlat organlari, mansabdor shaxslar va fuqarolarning barchasi qonunlarga amal qilishi shartligini belgilaydi.

Bu norma ikki muhim vazifani bajaradi:

- Hokimiyatning o'zboshimchalik qilishining oldini oladi.
- Fuqarolarning huquqiy himoyasini kafolatlaydi.

2. Davlat va fuqarolarning majburiyatlari

Konstitutsiya va qonunlar nafaqat fuqarolar, balki davlat organlari uchun ham majburiydir. Agar davlat organlari qonunlarga amal qilmasa, huquqiy tartibot izdan chiqadi va jamiyatda beqarorlik yuzaga keladi. Shu bois 15-modda davlatni ham qonun oldida javobgar etib belgilaydi.

3. Demokratiya va adolatning kafolati

Qonun ustuvorligi inson huquqlarining kafolati hisoblanadi. Adolatli jamiyat qurish uchun davlat boshqaruvi qonuniy bo'lishi, qonunlar barcha uchun teng va aniq qo'llanilishi kerak. Shu bois, 15-modda fuqarolarning huquq va erkinliklarini himoya qilishda hal qiluvchi o'rin tutadi.

Xulosa

Konstitutsiyaning 15-moddasi – O'zbekistonda huquqiy davlat qurishning asosiy kafolatlaridan biri. U qonunlarning ustuvorligini tan olish orqali davlat va jamiyat o'rtasidagi muvozanatni ta'minlaydi. Bu modda fuqarolarning huquqiy himoyasini mustahkamlab, davlat organlarining javobgarligini oshiradi.

Shunday qilib, qonun ustuvorligi har bir taraqqiy etgan davlatning asosiy prinsiplaridan biri bo'lib, 15-modda O'zbekistonda adolatli, demokratik va barqaror jamiyat qurishda muhim ahamiyatga ega.